

[Ebba Strange]

egentlig er i planlægningsfasen rundt omkring. Det er mit indtryk, at man først lige er gået i gang i mange kommuner.

Fra undervisningsministeriet er der i august udsendt en bog, der hedder »Vejledende retningslinjer for udarbejdelse af udbygningsplaner«. I den står der bl. a.:

»Undervisningsministeriet vil lægge vægt på, at udbygningsplanerne beskriver en udvikling frem til 1990-91 henimod integration i videst muligt omfang af børn og unge med vidtgående handicap.«

Det bliver jeg lidt forbløffet over at læse, for da vi diskuterede udlægningslovene i henholdsvis undervisningsudvalget og socialudvalget i vinteren 1977-78, stod hele integrationsspørgsmålet i centrum for debatten, og da blev det gang på gang fastslået af de dengang ansvarlige ministre, at selve udlægningen var neutral med hensyn til integration. Den bemærkning, jeg her har citeret, tyder ikke på neutralitet. Nu er jeg ikke modstander af integration, det er vi ikke i socialistisk folkeparti, men der er nogle forudsætninger med hensyn til personale, med hensyn til disses uddannelse, med hensyn til plads, med hensyn til materialer, kort sagt med hensyn til ressourcer, som er helt nødvendige, for at integration kan foregå til gavn både for den enkelte og for hele flertalsgruppen. Det er disse ekstra ressourcer, der bekymrer mig, for vi ved jo, at staten ikke er indstillet på at stille ekstra penge til rådighed. Vi ved også, at regeringen har opfordret amter og kommuner til at være tilbageholdende med de offentlige udgifter. Hvad er det så, der vil ske nu? Vil kommunerne foretage en integration, som der i virkeligheden ikke er tilstrækkelig baggrund for, sådan at disse svagest udrustede børn bliver tabt i kampen om sociale og uddannelsesmæssige ressourcer?

En anden konsekvens af udlægningen er, at det nu er blevet skolevæsenet, der skal tilbyde børn under den undervisningspligtige alder specialpædagogisk bistand. En bistand, der hidtil er blevet varetaget forholdsvis godt af nogle særforsorgsgrene, fremragende af andre - jeg behøver bare at nævne talefor sorgen. Denne omlægning sker på et tidspunkt, hvor alle kommuner kan bekræfte, at presset på de skolepsykologiske og skolepsykiatriske klinikker stiger, og hvor ventelisterne til daginstitutionerne tæller over 100.000.

Jeg har nærlæst den førnævnte vejledning, og jeg leder i den forgæves efter nogle lige så grundige retningslinjer for, hvordan disse småbørns krav skal imødekommes, som for, hvordan sagen skal klares for skolebørnene. Det bliver klaret med nogle få linjer, hvor vejledningen med hensyn til skolebørnene er omfattende og god. Derfor er jeg bekymret for, hvad der vil ske med de sårbare småbørn i spillet om daginstitutionspladser og specialpædagogisk assistance. Vi har faktisk en ganske omfattende viden om, at en tidlig udviklingsindsats i netop disse småbørnsgrupper kan spille en helt afgørende rolle for, hvordan de senere klarer deres tilværelse.

Danmark er ikke noget stort land. Jeg er ikke modstander af decentraliseringer, af at lægge ansvar ud, men jeg vil gerne spørge undervisningsministeren, om man ikke kunne tænke sig nogle grundige vejledende retningslinjer for, hvordan den specialpædagogiske bistand til småbørn skal varetages ude omkring i kommunerne. Ellers er jeg bange for, at det bliver for dårligt, det, der bliver gjort.

Gert Petersen (SF):

Jeg vil godt beskæftige mig med et særligt hjørne af den problematik, vi drøfter i dag, et hjørne, som jeg også selv i nogen grad har inde på livet dér, hvor jeg bor. Det drejer sig om indvandrerbørnene.

Vi har været inde på deres situation, dengang vi havde den almindelige indvandrerdebat her i tinget i november sidste år, og herunder var det særlig deres undervisning, vi beskæftigede os med. Jeg vil tage andre problemer op, nemlig dem, som ligger uden for indvandrerbørnenes skoletid.

Et positivt udbytte af en skolegang er unægtelig afhængigt af mange andre forhold, som ligger uden for skolen, herunder hvordan man har haft det i årene, før man kom i skole, og hvordan ens almindelige sociale situation er, ikke bare socialøkonomisk, men også sådan i forbindelse med det samvær, som man er en del af. Et indvandrerbarn med veluddannede, engelsktalende forældre er naturligvis langt, langt bedre stillet end, skal vi sige et tyrkisk indvandrerbarn med en arbejdsløs far og en mor, der kun taler sit modersmål og i øvrigt er hjemmearbejdende.